

POSITION PAPER

Aan

Tweede Kamercommissie

Utrecht, 6 oktober 2016

Referentie

16-54535

Artsenfederatie KNMG

KNMG

030 282 38 28

r.heman@fed.knmg.nl

Onderwerp

Rondetafelgesprek 'Verbetering Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'

Geachte leden van de vaste commissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Hartelijk dank voor de uitnodiging voor het Rondetafelgesprek "Verbetering Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling" op maandag 10 oktober as. De artsencoalitie, bestaande uit de artsenorganisaties KNMG, AJN, LHV, NVK, NVSHA, NVvP en VVAK, informeert u graag over hun standpunt inzake de versterking van de aanpak van kindermishandeling.

Artsen en artsenorganisaties zijn zeer bezorgd over het grote aantal kinderen dat jaarlijks in Nederland slachtoffer is van mishandeling in de gezinssituatie. Wij vinden dat onacceptabel. Wij willen daarom betere bescherming kunnen bieden aan kinderen en steun aan gezinnen. Volgens ons moet dat niet via een meldplicht, maar via het op systematische wijze verbeteren van samenwerking tussen artsen en andere hulpverleners onderling, zo ook met andere partijen rondom het kind. Uitgangspunt is hierbij dat het kind voorop staat en blijft staan.

De artsencoalitie richt zich op de beste hulp aan het kind in de aanpak van kindermishandeling.

Centraal staat hierin vroegtijdig en adequaat reageren op signalen van kindermishandeling, zodat het kind in een vroeg stadium hulp krijgt en niet pas als de situatie 'ernstig' is.

Het toevoegen van een meldplicht aan de verplichte meldcode is overbodig en werkt contraproductief. Elk kind verdient zorg op maat. Een meldplicht laat artsen geen ruimte voor maatwerk, maar zorgt voor escalatie met alle mogelijke nadelige gevolgen voor het kind.

De artsencoalitie pleit voor heldere normen tot melden in specifieke hoogrisicosituaties, die artsen concrete handvatten bieden wanneer over te gaan tot melden binnen de verplichte meldcode.

Toelichting standpunt Artsencoalitie inzake verbetering aanpak van kindermishandeling:

De kracht van een meldnorm binnen de meldcode

Het opnemen van meldnormen binnen de meldcode zorgt voor melding in het belang van het kind en niet over het hoofd van het kind. Het is onze ervaring dat behandelend artsen een cruciale rol vervullen in het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling en het verlenen van steun aan gezinnen. De kansen op een succesvolle aanpak zijn het grootst als kinderen en ouders vertrouwen hebben in hun behandelend artsen en die vertrouwensrelatie niet onder druk staat of geschonden wordt.

Artsenorganisatie KNMG heeft sinds 2008 een Meldcode Kindermishandeling die voorschrijft dat artsen moeten handelen bij signalen van kindermishandeling. En sinds 2012 is deze meldcode verplicht voor artsen. Het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling behoort tot de prioriteiten van artsen en hun organisaties.

Een verplichte meldcode, met een verplichtende werking op gedrag van zorgverleners werkt ondersteunend, transformeert handelingsverlegenheid naar handelingsbevoegdheid en stimuleert het door iedereen gewenste proces. Een platte meldplicht doet, zo vrezen wij, precies het tegenovergestelde: zij zal leiden tot ónzeekerheid, over-en ondermaats melden en stagnering in het gewenste proces.

Wij stellen voor:

1. Meldnorm ernstige hoogrisicosituaties

In stap 5 van de meldcode moeten artsen met een meldnorm kunnen werken die een aantal zeer ernstige hoogrisicosituaties beschrijven waarbij altijd een melding bij Veilig Thuis moet worden gedaan. Dit is bijvoorbeeld bij een immobiele baby met onverklaarbaar letsel of chronische ernstige verslavingsproblematiek van de ouders.

2. Verbetering samenwerking met Veilig Thuis 24/7

In stap 2 van de meldcode moet de samenwerking met Veilig Thuis beter worden vormgegeven. Het vragen van advies bij Veilig Thuis moet een reguliere stap worden. Artsen moeten altijd (24/7!) kunnen rekenen op een deskundig advies van een vertrouwensarts. De samenkomst van twee professionele perspectieven op een casus bij vermoedens van kindermishandeling is noodzakelijk om voor iedere kind de juiste afweging te maken welke hulp er nodig is en door wie deze het beste kan worden gegeven. Bijvoorbeeld of er sprake is van opvoedproblematiek of kindermishandeling vraagt om andere hulpverlening.

Hierbij moet Veilig Thuis een check doen in het systeem (zonder registratie van de naam) of er al een eerdere dergelijke melding is gedaan. Deze informatie helpt artsen en Veilig Thuis om een betere inschatting van de veiligheidssituatie in een gezin te maken en is essentieel in het voorkomen van recidive.

3. Ruimte om verder te werken aan verbetering implementatie huidige meldcode

Sinds 2015 is er hard gewerkt door artsen om de aanpak van kindermishandeling op alle mogelijke manieren te verbeteren. Dit plan richt zich op het bereiken van resultaten in de (directe) zorgverlening aan het kind en de professionele kennis en capaciteiten van artsen in de aanpak van kindermishandeling. Zie voor een update van het actieplan in de bijlage.